

ШЛЯХИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇWAYS TO MODERNIZE EDUCATIONAL PROGRAMS FOR FUTURE NATIONAL
POLICE EMPLOYEES

В умовах сучасних викликів, зокрема зростання рівня злочинності, гібридних загроз, терористичних актів та суспільних протестів, виникає необхідність удосконалення підготовки майбутніх поліцейських. Розвиток технологій та зміни в методах злочинної діяльності потребують адаптації освітніх програм, щоб поліцейські могли ефективно реагувати на сучасні загрози. Незважаючи на прогрес у вдосконаленні системи підготовки поліцейських, залишається низка проблемних аспектів. По-перше, в українських освітніх закладах правоохоронного спрямування недостатньо впроваджено інтерактивні та практико-орієнтовані методи навчання. По-друге, існує потреба в адаптації навчальних програм до сучасних технологічних викликів, зокрема штучного інтелекту, аналітики даних та інформаційної безпеки. По-третє, залишається відкритим питання міжнародної співпраці та обміну досвідом, що дозволило б українським поліцейським переймати найкращі практики зарубіжних колег. Метою даної статті є обґрунтування необхідності модернізації освітніх програм для майбутніх працівників Національної поліції України шляхом впровадження сучасних методів навчання, використання новітніх технологій та інтеграції міжнародного досвіду. Основні завдання включають аналіз сучасних підходів до підготовки правоохоронців, визначення ключових напрямів удосконалення освітніх програм та розробку рекомендацій щодо їхньої реалізації.

Для ефективної реалізації ключових напрямів удосконалення освітніх програм у галузі правоохоронної діяльності важливо регулярно переглядати навчальні плани, враховуючи сучасні виклики та потреби сфери безпеки. Це означає включення нових курсів, таких як кібербезпека, міжнародна злочинність, права людини та управління кризовими ситуаціями, що відповідають актуальним трендам. Водночас, програми повинні акцентувати увагу на практичних навичках через симуляції та тренінги, які дозволяють курсантам набувати досвіду, що важко отримати через лише теоретичне навчання, а також працювати з сучасними технологіями, які використовуються в правоохоронній діяльності. Інтеграція міжнародних стандартів і досвіду є важливим елементом, адже проблеми безпеки є глобальними, і поліцейські повинні бути готові до співпраці з іншими країнами та застосування міжнародних практик у своїй діяльності. Це дозволяє глибше розуміти глобальні проблеми та ефективно реагувати на них. Крім того, важливо сприяти розвитку критичного мислення, етичних норм і відповідальності серед курсантів, адже вони часто стикаються з морально складними ситуаціями, де необхідно дотримуватись високих етичних стандартів.

Ключові слова: освітні програми, підготовка поліцейських, міжнародний досвід, практичні навички, інтердисциплінарний підхід.

In the face of modern challenges, including the growth of crime, hybrid threats, terrorist acts, and public protests, there is a need to improve the training of future police officers. The development of technologies and changes in criminal methods require the adaptation of educational programs so that police officers can effectively respond to modern threats.

Despite the progress in improving the police training system, a number of problematic aspects remain. First, interactive and practice-oriented teaching methods have not been sufficiently implemented in Ukrainian law enforcement educational institutions. Second, there is a need to adapt educational programs to modern technological challenges, in particular artificial intelligence, data analytics, and information security. Third, the issue of international cooperation and exchange of experience remains open, which would allow Ukrainian police officers to adopt the best practices of foreign colleagues.

The purpose of this article is to substantiate the need to modernize educational programs for future employees of the National Police of Ukraine by introducing modern teaching methods, using the latest technologies and integrating international experience. The main tasks include analyzing modern approaches to training law enforcement officers, identifying key areas for improving educational programs and developing recommendations for their implementation.

For the effective implementation of key areas for improving educational programs in the field of law enforcement, it is important to regularly review curricula, taking into account modern challenges and needs of the security sector. This means including new courses, such as cybersecurity, international crime, human rights and crisis management, that meet current trends. At the same time, programs should focus on practical skills through simulations and trainings that allow cadets to gain experience that is difficult to obtain through theoretical training alone, as well as work with modern technologies used in law enforcement.

The integration of international standards and experience is an important element, because security problems are global, and police officers must be ready to cooperate with other countries and apply international practices in their activities. This allows for a deeper understanding of global problems and effective response to them. In addition, it is important to promote the development of critical thinking, ethical norms and responsibility among cadets, because they often face morally complex situations where high ethical standards must be observed.

Key words: educational programs, police training, international experience, practical skills, interdisciplinary approach.

УДК 351.741:378
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/80.2.13>

Ком'яга А.В.,
ст. викладач кафедри
тактико-спеціальної та спеціальної
фізичної підготовки
Одеського державного університету
внутрішніх справ

Головко В.М.,
викладач кафедри тактико-спеціальної
та спеціальної фізичної підготовки
Одеського державного університету
внутрішніх справ

Носкова Т.І.,
ст. викладач кафедри професійних
та спеціальних дисциплін
Одеського державного університету
внутрішніх справ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Забезпечення публічної

безпеки є одним із ключових завдань Національної поліції України. В умовах сучасних викликів, зокрема зростання рівня злочинності, гібридних

загроз, терористичних актів та суспільних протестів, виникає необхідність удосконалення підготовки майбутніх поліцейських. Комплексний підхід до навчання має враховувати як правові, так і практичні аспекти діяльності правоохоронців.

Актуальність модернізації освітніх програм для майбутніх поліцейських обумовлена швидкими змінами в умовах безпеки, новими технологіями та глобалізацією злочинних мереж. Сучасні виклики вимагають від правоохоронців гнучкості, високого рівня підготовки та здатності адаптуватися до нових обставин. У зв'язку з цим, традиційні методи навчання та підготовки, що орієнтовані лише на базові знання та навички, вже не відповідають вимогам часу.

Оновлення освітніх програм дозволяє врахувати нові тенденції в кримінології, правозастосуванні, використанні сучасних технологій і методів розслідування. Наприклад, розвиток кіберзлочинності вимагає включення до навчальних програм курсів з кібербезпеки, а зростаюча складність міжнародної злочинності – вивчення міжнародних стандартів та стратегії співпраці з іншими країнами. Окрім того, впровадження новітніх технологій, таких як штучний інтелект, великі дані та цифрові інструменти, має стати невід'ємною частиною підготовки, оскільки ці технології все більше використовуються в боротьбі зі злочинністю.

Перегляд складу програм також має на меті розширення навчання не лише технічних навичок, а й етичних норм та розвитку критичного мислення. Це необхідно для того, щоб поліцейські не лише ефективно виконували свої професійні обов'язки, але й діяли в межах правового поля, дотримуючись прав людини і етики. Таким чином, зміни в освітніх програмах відповідають на потребу підготувати поліцейських до багатограних і часто морально складних ситуацій, з якими вони стикаються у своїй роботі.

З огляду на ці фактори, модернізація освітніх програм є необхідним кроком для забезпечення високого рівня професіоналізму правоохоронних органів і ефективної боротьби зі злочинністю в умовах глобальних змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика підготовки поліцейських широко висвітлюється в наукових дослідженнях як вітчизняних, так і міжнародних експертів. Зокрема, дослідження свідчать, що використання інтерактивних методів навчання, симуляційних вправ і ситуаційного моделювання сприяє підвищенню професійної компетентності правоохоронців. У багатьох країнах Європи та США активно впроваджуються сучасні технології, такі як віртуальна реальність та аналітичні системи, які дозволяють поліцейським відпрацьовувати сценарії реагування в реалістичних умовах. Окрім цього, особливу увагу приділяють психологічній підготовці поліцейських, щоб

підвищити їхню стресостійкість та комунікативні навички у взаємодії з населенням [1-3].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на прогрес у вдосконаленні системи підготовки поліцейських, залишається низка проблемних аспектів. По-перше, в українських освітніх закладах правоохоронного спрямування недостатньо впроваджено інтерактивні та практико-орієнтовані методи навчання. По-друге, існує потреба в адаптації навчальних програм до сучасних технологічних викликів, зокрема штучного інтелекту, аналітики даних та інформаційної безпеки. По-третє, залишається відкритим питання міжнародної співпраці та обміну досвідом, що дозволило б українським поліцейським переймати найкращі практики зарубіжних колег.

Метою даної статті є обґрунтування необхідності модернізації освітніх програм для майбутніх працівників Національної поліції України шляхом впровадження сучасних методів навчання, використання новітніх технологій та інтеграції міжнародного досвіду. Основні завдання включають аналіз сучасних підходів до підготовки правоохоронців, визначення ключових напрямів удосконалення освітніх програм та розробку рекомендацій щодо їхньої реалізації.

Виклад основного матеріалу. Освітні програми для підготовки поліцейських потребують постійного вдосконалення відповідно до сучасних викликів, пов'язаних із забезпеченням публічної безпеки. Це включає оновлення навчальних курсів, інтеграцію новітніх методів навчання та адаптацію міжнародного досвіду. Запровадження нових дисциплін, таких як кризовий менеджмент, кібербезпека та запобігання масовим заворушенням, сприятиме підвищенню рівня компетентності правоохоронців. Також важливим аспектом є розширення навчальних програм у сфері протидії тероризму, організованих злочинності, а також викладання основ психологічної підготовки для зміцнення стресостійкості майбутніх поліцейських.

Інтерактивні та практико-орієнтовані методики навчання відіграють ключову роль у підготовці майбутніх поліцейських, оскільки вони дозволяють ефективно формувати необхідні професійні навички, швидко прийняття рішень та адаптацію до реальних ситуацій. Інтерактивне навчання сприяє активному залученню курсантів до освітнього процесу, стимулюючи їх до самостійного мислення, аналізу ситуацій та прийняття оптимальних рішень. До таких методів належить кейс-метод, що передбачає розгляд та аналіз реальних ситуацій, з якими поліцейські стикаються у своїй діяльності. Це дозволяє майбутнім правоохоронцям вчитися на реальних прикладах та обговорювати різні варіанти розв'язання проблем. Дискусії та дебати сприяють розвитку комунікативних навичок, умінь

аргументовано відстоювати власну точку зору та ухвалювати рішення в умовах стресу. Рольові ігри дозволяють відпрацьовувати сценарії взаємодії з громадянами, свідками, правопорушниками та іншими учасниками ситуацій, наприклад, переговори з агресивним порушником або вирішення конфлікту між двома сторонами. Використання цифрових платформ, зокрема інтерактивних симуляцій, навчальних відео та тестових програм, дає змогу адаптувати освітній процес під індивідуальні потреби курсантів.

Практико-орієнтовані методики забезпечують ефективну поліцейську підготовку, максимально наближаючи освітній процес до реальних умов служби. Тактичні тренування та симуляційні вправи включають моделювання кризових ситуацій, таких як масові заворушення, захоплення заручників або оперативне затримання правопорушників, що допомагає курсантам відпрацьовувати свої навички в безпечному середовищі. Використання віртуальної та доповненої реальності дозволяє створювати реалістичні сценарії, які допомагають поліцейським навчатися реагувати на різноманітні ситуації, включаючи надзвичайні події, протистояння агресії чи роботу під тиском. Важливою складовою практичного навчання є стажування в реальних умовах, що дозволяє курсантам застосовувати отримані знання на практиці, взаємодіяти з громадянами та отримувати безпосередній досвід виконання службових обов'язків. Також значну роль відіграє моделювання переговорних ситуацій, під час яких курсанти навчаються вести переговори з агресивними громадянами, заручниками або потенційними злочинцями.

Використання інтерактивних та практико-орієнтованих методик підвищує рівень підготовки майбутніх правоохоронців, сприяє розвитку їхньої стресостійкості, комунікативних навичок та здатності ухвалювати правильні рішення в складних ситуаціях. Це особливо важливо в умовах сучасних викликів у сфері забезпечення публічної безпеки.

Сучасні виклики вимагають адаптації навчальних програм до новітніх технологій, включаючи штучний інтелект, аналітику даних та інформаційну безпеку. Включення дисциплін, що стосуються використання алгоритмів штучного інтелекту у кримінальному аналізі, допоможе майбутнім правоохоронцям краще прогнозувати та запобігати злочинам.

Використання аналітики даних дозволяє ефективно аналізувати великі масиви інформації, знаходити закономірності та тенденції в кримінальних справах, що сприятиме підвищенню рівня розкриття правопорушень. Інформаційна безпека стає критично важливою для забезпечення захисту даних поліцейських структур та запобігання кіберзлочинам. Навчання в цій сфері

включає методи захисту інформаційних систем, аналіз загроз у цифровому середовищі та заходи протидії кібератакам. Інтеграція цих компонентів у навчальний процес підвищить професіоналізм майбутніх поліцейських і дозволить їм ефективніше виконувати свої завдання в умовах цифрової трансформації правоохоронної діяльності.

Інтеграція міжнародного досвіду та співпраця з закордонними поліцейськими академіями є важливим аспектом розвитку сучасних правоохоронних органів. Така співпраця дозволяє вдосконалювати професійний рівень поліцейських, обмінюватися передовими практиками та адаптувати їх до національних реалій. Спільні навчання, семінари, конференції та тренінги, що організовуються в рамках міжнародної співпраці, дають можливість поліцейським покращити свої навички та знання, особливо у таких важливих питаннях, як нові методи розслідування, кримінологічні стратегії та боротьба з міжнародною злочинністю.

Інтеграція міжнародного досвіду також сприяє розвитку єдиних стандартів поліцейської діяльності, що важливо для ефективної боротьби з транснаціональними злочинними угрупованнями, тероризмом та кіберзлочинністю. Запровадження міжнародних стандартів етики та поведінки допомагає підвищити ефективність роботи правоохоронців. Крім того, міжнародні поліцейські академії активно співпрацюють у рамках досліджень у галузі безпеки, кримінального правосуддя та соціальних досліджень, що дозволяє вивчати нові тенденції у злочинності та розробляти ефективні способи боротьби з ними.

Співпраця між академіями також сприяє покращенню міжвідомчої взаємодії, адже правоохоронні органи різних країн можуть налагоджувати тісні зв'язки з іншими державними установами, такими як прокуратура, суди, органи міграційної політики. Це створює більш комплексний підхід до забезпечення безпеки. Також поліцейські академії організовують міжнародні стажування для курсантів, що дає можливість ознайомитись з реальними умовами роботи правоохоронців в інших країнах та збагачувати свій досвід.

Не менш важливою є участь у міжнародних організаціях, таких як Інтерпол, Європол, ОБСЄ, що дозволяє долучатися до вирішення глобальних питань безпеки та боротьби з міжнародними злочинними мережами. В цілому, інтеграція міжнародного досвіду та співпраця з закордонними поліцейськими академіями є потужним інструментом для покращення професійної підготовки правоохоронців та ефективності їх роботи на національному та міжнародному рівнях.

Висновки. Для ефективної реалізації ключових напрямів удосконалення освітніх програм у галузі правоохоронної діяльності важливо регулярно переглядати навчальні плани, враховуючи

сучасні виклики та потреби сфери безпеки. Це означає включення нових курсів, таких як кібербезпека, міжнародна злочинність, права людини та управління кризовими ситуаціями, що відповідають актуальним трендам. Водночас, програми повинні акцентувати увагу на практичних навичках через симуляції та тренінги, які дозволяють курсантам набувати досвіду, що важко отримати через лише теоретичне навчання, а також працювати з сучасними технологіями, які використовуються в правоохоронній діяльності.

Інтеграція міжнародних стандартів і досвіду є важливим елементом, адже проблеми безпеки є глобальними, і поліцейські повинні бути готові до співпраці з іншими країнами та застосування міжнародних практик у своїй діяльності. Це дозволяє глибше розуміти глобальні проблеми та ефективно реагувати на них. Крім того, важливо сприяти розвитку критичного мислення, етичних норм і відповідальності серед курсантів, адже вони часто стикаються з морально складними ситуаціями, де необхідно дотримуватись високих етичних стандартів.

Не менш важливим є використання новітніх технологій у навчанні, таких як онлайн-курси, віртуальні симуляції та інші технології, які значно покращують доступ до навчання і знижують витрати на матеріальне забезпечення. Для цього також потрібно постійно вдосконалювати кваліфікацію інструкторів та викладачів, забезпечуючи їх знаннями про новітні досягнення в сфері поліцейської діяльності та педагогічні методи.

Одним з важливих аспектів є впровадження інтердисциплінарного підходу, адже для успішного

виконання завдань поліцейських важливі знання з різних галузей, таких як право, соціальні науки, психологія та економіка. Це дозволить працівникам правоохоронних органів більш ефективно орієнтуватися в різних ситуаціях та демонструвати гнучкість у вирішенні складних завдань.

Регулярна оцінка та адаптація освітніх програм є необхідною умовою для забезпечення їх актуальності. Постійний моніторинг результатів навчання, аналіз відгуків випускників та зворотного зв'язку від практиків допоможе коригувати програми вчасно та відповідно до змін у законодавстві, технологіях або соціальних умовах. Удосконалення освітніх програм потребує комплексного підходу, орієнтованого на інтеграцію новітніх технологій, міжнародного досвіду, практичних навичок та етичних стандартів, що дозволить підвищити професійну підготовку правоохоронців.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бондаренко В., Сягровець В., Русанівський С. Професійне самовдосконалення правоохоронців у контексті реформування освіти системи МВС України. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Розділ 3. Серія «Педагогічні науки». 2020. С. 83-90. DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-2\(25\)-83-90](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-2(25)-83-90)
2. Завістовський О.Д., Король К.С. Актуальні проблеми професійної підготовки поліцейських в умовах воєнного стану. Аналітично-порівняльне правознавство. №6 (2024). С. 569-573. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.06.92>
3. Танько А. Форми та методи підготовки працівників національної поліції України до реалізації державної правоохоронної політики. Адміністративне право і процес. №5. 2021. С. 107-115. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.5.19>